

Slovo k povzbuzení na neděli 28. ledna 2024, na 4. neděli v mezidobí – B
Biblická čtení: Dt 18,15-20; Ž 95; 1Kor 7,32-35; Mk 1,21b-28

Milé sestry, milí bratři,

v dnešním **evangelijním úryvku**, stále ještě **z počátků** Ježíšova veřejného působení podle Markova sepsání, máme před sebou **Krista**, který nejen koná **mocné činy**, zázraky, ukazující na jeho Boží moc, ale také jako toho, který **se stejnou Boží mocí mluví a učí** o Bohu a o člověku. «Co je to? Nové učení a s takovou mocí!» žasnou lidé. I **slovo** k Ježíšovu působení patří, i takového **Mesiáše** – jako **nového Božího proroka**, zjevitele Boha a učitele – jeho současníci **čekali**. «Hospodin, tvůj Bůh, ti vzbudí proroka... z tvého středu, z tvých bratrů, toho budete poslouchat» četli i oni v Deuteronomiu, jako slyšíme my dnes **v prvním čtení**.

V něm zazněla i celkem **silná a varovná slova**: «Prorok, který by se opovážil mým jménem říkat, co jsem mu neporučil, nebo který by mluvil ve jménu jiných bohů, takový prorok musí zemřít». Byla nejprve adresována těm, kteří se považovali za proroky v době vzniku Deuteronomia, někdy koncem 7. století př. Kr. Nicméně jako **součást Božího slova** zní stále. Proto jsou určena **i nám**, zvláště takovým, kteří by se nějak považovali – mezi svými blízkými či dokonce na veřejnosti – také za proroky.

Prorokem má **sice** být **nějak každý** z nás, jsme-li **lidé**, jsme-li **křesťané**. «A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále, označuje posvátným olejem i tebe, neboť patříš ke Kristu navěky» zaznívá při každém křtu malého dítěte, dospělý je na tomto místě **biřmován**. **Ale ne** prorokem **samozvaným** a už vůbec ne **špatným**.

Kristus jako Boží Syn – vyznáváme – je **vtěleným Slovem Božím**, proto **Prorokem** v nejvladnějším slova smyslu. Celou svou **osobou** a celým svým **působením** i **mluvením** je zjevením, **promluvením** samotného **Boha**, vyslovením se Otce, **verbalizací Boží lásky**. Skrze lidství Kristovo **zní** samo Slovo, v něm k nám **mluví** Bůh-Otec, **Láska**.

Máme-li být křtem a vším, co ke křesťanskému duchovnímu životu patří, s tímto **Slovem**, **Kristem** jedinečně bytostně a nerozlučně **spojení** (a kéž bychom z tohoto spojení také aspoň nějak žili), pak by se **prorocký charakter** měl i nějak **projevit**.

Kristovými proroky jsme pozváni být ve svém **bytí, žití i jednání**. Ne samozvanými, ale Bohem **poslanými**. A jako poslaní, **povolání** k životu – víře, naději a lásce – se máme i **chovat i vyjadřovat**. Slovem i životem **svědčit o Bohu a dobru**, o Pánu Ježíšovi, vyslovené Boží dobrotě. Ty by měly **znít** z našeho života. I z našeho **mluvení, psaní a vyjadřování** se slovy, ta by měla být zvláště prorocká.

Slova jsou nositeli **obsahu**, základním prostředkem **komunikace**, vzájemného **sdílení** a porozumění si. **Vyjadřují** poznané a cítěné, předávají obsah, vysvětlují a ozřejmují (vlastní) činy, komunikují je, činí vyslovené sdíleným. Pravda, současně – vzhledem k ne plné shodě jsoucího, poznaného, myšleného a vysloveného – jsou také i zdrojem **nedorozumění**.

Zvláště **ve verbální komunikaci** tak máme **chtít být** – i navzdory vši své omezenosti a pádům – aspoň nějak **jakoby proroky**, „mluvčími jménem“ Dobrého Boha. A to jak **v osobním** kontaktu, který pro komunikaci vždy musí zůstat zásadní, tak ale i ve světě **virtuální komunikace**, na internetu, na sociálních sítích. Tam všude by mělo naše mluvení a psaní aspoň nějak **svědčit o Kristu**, ať už přímo či nepřímě. Naše vyjadřování se by mělo být **Božím Duchem vnuknuto**, vdechnuto, inspirováno, **Duchem** Boží lásky, Hlasem Slova.

Řecké **profétés** neznamena nic jiného než „**ten, který mluví něčím jménem**“. Proto jsme pozváni mluvit **jménem samotného Boha**, jménem Krista. Samozřejmě **ne**, že bychom se považovali za Kristova ústa či byli přesvědčeni, že naše slova jsou slova Boží; to by bylo z naší strany skutečným **zneužitím Božího jména**, projevem obrovské **pýchy**. **Ale** ve smyslu, aby – kéž by – naše mluvení bylo **dobré a laskavé**, pomáhající a ne škodící, dávající život a ne přinášející smrt. Aby tak bylo aspoň trochu **Boží**, zlé duchy ze světa lidí vyhánějící.

V tomto smyslu jménem Kristovým se máme pokusit nějak mluvit **vždy**. Zejména však ve chvílích **rozhodujících či těžkých**. Sám **Pán Ježíš** totiž slibuje pro tyto situace Ducha svatého, když říká: «Až vás povedou před soud, nemějte předem starost, co budete mluvit; ale co vám bude v té hodině dáno, to mluvte. Nejste to vy, kdo mluví, ale Duch svatý».

Svatý Pavel pak v Listě Efezským ohledně mluvení povzbuzuje: «Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost». V Prvním listě Korintským hovoří o zvláštním «daru prorokování», který má být **ku prospěchu** ostatním. **List Jakubův** zase hovoří o **jazyku** jako o «malém údu», který «se může chlubit velkými věcmi», jako o «malém ohni», který «může zapálit velký les». A to **v dobrém i ve zlém**. A ne nadarmo **první ranní modlitba** breviáře začíná slovy «Pane, otevři mé rty, ať chválím tvé svaté jméno».

Pro to všechno bychom se měli stále ptát, **jak moc** je veškeré naše vyjadřování se, mluvení, psaní, ale i (anebo u někoho hlavně) veškeré esemeskování, mejlování, blogování, lajkování, četování (či jak se všechny podobné způsoby internetové komunikace jen jmenují) **skutečně prorocké**, opravdu «jménem Božím». Tedy **nakolik** je **dobré a laskavé**, životu pomáhající, anebo mu škodící. Zda by našemu mluvení mohlo aspoň nějak, nepatrně platit Kristovo slovo adresované učedníkům: «Kdo vás slyší, mne slyší»...

Poctivé **zpytování svědomí**, zvláště přiznáme-li si, že **naše vyjadřování se** často opravdu příliš **prorocké není**, ba přímo naopak, nás **nemá** vést k nějaké **malomyslnosti** či **strachu**, že snad budeme muset zemřít jako ti samozvaní proroci starozákonní. Naopak, má nás vést **k obrácení**, ke změně smýšlení, ke snaze o aktivní **změnu mluvení a psaní** a všeho dalšího, co ke **komunikaci** patří. S Boží laskavou pomocí.

Ano, **lidské slovo** má své hranice, má i limity své účinnosti, zejména v dnešní době **inflace** a **devalvace** slova; jsme to ovšem **my** sami, kdo slovo stále více činíme nevěrohodným. A je také pravda, že leckdy mluvíme **plytce, zle a zbytečně**. Že veřejně často mluví i ti, kteří **nemají co říci**, anebo tací, kteří by snad měli raději opravdu **mlčet**. Je též pravda, že **blábolením** se nikomu zpravidla **nepomůže**. A že každý z nás nemá někdy opravdu co říci. Že opravdu **není třeba** se ke všemu **vyjadřovat** a vydávat **prohlášení**. A že nevyžádané slovo může druhé třeba i **nezajímat**. Či že množství slov nenahradí chybějící obsah. A tak dále.

Přes to všechno se ale **mluvením a psaním** pořád opravdu dá **vykonat něco dobrého**, aspoň nějak, nepatrně a třeba **jen** v docela nejosobnějším, nejužším setkání a komunikaci minima lidí. Každý jeden člověk je přeci „**svět v malém**“.

Přičemž je stejná pravda, že někdy se něco podobně dobrého dá vykonat právě i jen **mlčením**. Milé sestry, milí bratři, **je to také na nás**. Kéž by se naše **komunikování** (anebo i třeba odmlčení se) stalo **aspoň trochu prorockým**. Kéž by bylo více než jen námi vymyšlené **vdechnuto Božím Duchem**, a mohlo tak být **více slovem Kristovým**, takovým, jež by třeba řekl, kdyby byl na našem místě. Kéž bychom více mluvili s opravdovou **pomocí Boží**, a tak aspoň trochu **i jeho jménem**. Anebo kéž bychom dokázali – taktéž Božím jménem – **i mlčet**. Přičemž **sdělovat to dobré a Boží**, je-li to možné a vhodné, **je vždy lepší**. Ovšem vždy s velikou **pokorou**, neboť nejen **normou** ale i **soudcem** toho, jak to s naším mluvením (či mlčením) vlastně je, je jedině Slovo samo, **vyslovená se Boží láska**, Bůh sám...